

Informatie Kunstwerk

Titel: Kabouter van Paula Pottgiesser

Wijk:	Veghel
Toponiem:	Molenwieken
Kunstenaar:	
Materiaal:	Beton
Jaar van plaatsing:	2024

Omschrijving

In 2024 vierde ook de gemeente Meierijstad 80 jaar bevrijding. Hierbij werd veel aandacht besteed aan de lokale verhalen met een boodschap. Eén van deze verhalen is die van de Duitse badjuffrouw en het boekwinkeltje. Het verhaal beschrijft het verzetswerk van Paula Pottgiesser en haar man Arnold van Hoogenhoff die tientallen joodse kinderen in de oorlogsjaren wist te redden. Hierbij speelde een klein kabouterje een grote rol.

10 mei 1940: Het Duitse leger valt Nederland binnen. Juist op dat moment bieden Paula en Arnold onderdak aan een Joods echtpaar. Ze besluiten door te zetten en een Veghelse ondergrondse is geboren. Steeds meer vluchtelingen melden zich in het boekwinkeltje. Ze worden door leden van het verzet naar de winkel gebracht, waar ze ogenschijnlijk als klant in de boeken neuzen. Als de kust veilig is, brengt Arnold ze vliegensvlug naar de zolder. In de etalage wordt een beeldje van een kabouterje tussen de boeken geplaatst: signaal voor de pater dat er een onderduikadres gevonden moet worden.

Voor de buitenwereld houdt Paula intussen de schijn op. Ze ontvangt Duitse soldaten in haar keuken, om Duits met ze te keuvelen, te schaken, kaarten en koffie te drinken. Eén verdieping hoger, op zolder, staat een drukpers om persoonsbewijzen te vervalsen en schuilen Joden die nog op andere plekken ondergebracht moeten worden. Een zenuwslopende toestand, waaraan pas met de bevrijding van Veghel op 17 september 1944 een einde komt.

Het schijnbaar innige contact met de bezetters levert Paula tijdens en na de oorlog scheve blikken op van Veghelse bevolking. Maar weinig inwoners van Veghel weten van hun ondergrondse activiteiten en sommigen zijn van mening dat zij zich na de bevrijding onterecht 'naar voren werpen' als verzetsmensen. Pas als de getuigenissen van onderduikers en gastgezinnen loskomen, wordt het voor de buitenwereld duidelijk wat zich heeft afgespeeld in het boekwinkeltje.

Arnolds boekenwinkeltje bestond tot 1971, waarna het onopvallende pandje onder de sloophamer verdween. Paula was nog lange tijd een vertrouwde verschijning als de Badkaat van het gemeentezwembad. In 1984 ontvingen Paula Pottgiesser en haar man het verzetshedenkingskruis voor hun heldendaden.

Het kabouterje staat symbool voor allen die in Veghel de moed hadden zich in te zetten voor het verzetswerk. Van dit kabouterje is een levensgrote kopie op de locatie van het voormalige boekenwinkeltje aan de Molenwieken geplaatst.

De kabouter van Paula Pottgiesser is een project van o.a. [Heemkundekring Vehchele](#), [Kunststichting Meierijstad](#), Stichting Zuivere Kunst, [Citymanagement Veghel](#) en [Cultuurkade Meierijstad](#). Het beeld is gemaakt door [Dutch Deco Factory](#).

